

گام تمدن ساز انقلاب اسلامی ایران

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

شاسنامه نشریه

فهرست مطالب

- ۴ ..... احیای گفتمان انقلاب اسلامی
- ۶ ..... دقایقی با غذای روح
- ۸ ..... از تولید تا مصرف خوراک فرهنگی
- ۱۰ ..... لقمه فارسی

صاحب امتیاز: انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشگاه علامه طباطبائی(ره)

مدیر مسئول: محمدصادق عباسی

سردبیر: فاطمه کدخدا رستم

جانشین سردبیر و ویراستار: محمدمهدی دسترنج

هیئت تحریریه: مائده حیدری، مریم رجبی، یاسمن صالحی، سیداحمدرضا موسوی

صفحه آرا: مائده حیدری

احیای گفتمان انقلاب اسلامی بیانیه گام دوم، راهی به سوی تمدن اسلامی

«دهه های آینده دهه های شما است و شما باید که باید کار آزموده و بُرانگیزه از انقلاب خود حراست کنید و آن را هر چه بیشتر به آرمان بزرگش که ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحناfade) است، نزدیک کنید»
(۱۳۹۷/۱۱/۲۲)

دستاوردهای لازم جهت حرکت در مسیر تمدن سازی نوین

در این بیانیه راهبردی هدف نهایی از انقلاب اسلامی، تمدن سازی نوین اسلامی است و تحقق این هدف نیاز به یک کارعظیم علمی و فرهنگی دارد. در بیانات حضرت آقا، چهار عامل شامل استبداد، استعمار، عناصر وابسته و اقتصاد نفتی به عنوان چهارعامل عقب ماندگی کشور مطرح شده‌اند. خوشبختانه انقلاب اسلامی در مورد هر ۴ عامل فوق توانسته تاثیرگذار و اصلاحگر باشد. انقلاب اسلامی استعمار را به طور کامل از کشور خارج کرد، استبداد سیاسی را از بین برد و همچنین عناصر وابسته تا حدود زیادی تاثیرگذاری خود را از دست دادند. البته در زمینه اقتصاد نفتی، متأسفانه رشد چشمگیری صورت نگرفته است. باید برای ادامه مسیر پیشرفت انقلاب اسلامی، با استفاده از تجربیات پیشین، خط مشی ها و راهکارهای جدیدی وضع شود. تحقق گام دوم انقلاب همچنین نیازمند تغییر سازوکارهای علم، فناوری و نوآوری است.

توجه به ابعاد پیدا و پنهان دولت اسلامی است که اگر به درستی محقق نشود اختلال جدی بر سر راه تمدن سازی اسلامی به وجود می‌آید. این امری بدیهی است که اخلاق و رفتار دولتمردان بر روی اخلاق و سبک زندگی مردم تاثیر مستقیم دارد و از برهم کنش مردم و مسئولان است که دولت اسلامی رنگ تحقق می‌پذیرد. اگر ما موفق شدیم که دولت و جامعه انسانی خودمان را با آرمانها و آموزه‌های اصیل اسلامی وفق بسازیم، بدون شک سایر جوامع در کشورهای مختلف دنیا هم از ما الگو می‌گیرند و آن وقت است که ایده تمدن نوین اسلامی به سرانجام مطلوب خود می‌رسد. این را هم توجه داشته باشیم که در بحث تمدن اسلامی آنچه بیش از همه مورد توجه و تاکید مقام معظم رهبری است گستردگی جغرافیایی و عمق نفوذ آن در اندیشه و سبک زندگی آحاد مردم است؛ یعنی هم دامنه شمول و هم دایره نفوذ آن باید در کنار یکدیگر مورد توجه قرار بگیرد. بنابراین اگر قرار است به سمت تمدن اسلامی برویم حتماً نیازمند تقویت و هم‌افزایی مردم و دولت هستیم.

دولت اسلامی؛ لازمه تحقق آرمان انقلاب

برای تبیین هرچه بیشتر اندیشه‌های رهبر انقلاب درباره «تمدن نوین اسلامی» باید بیانیه گام دوم انقلاب را در کنار سایر بیانات حضرت آقا در خصوص آرمان تمدن سازی اسلامی در نظر گرفت. به طور کلی حضرت آقا برای رسیدن به الگوی تمدنی مورد نظرشان، نقشه راهی پنج مرحله‌ای ترسیم کرده‌اند که از وقوع انقلاب اسلامی شروع می‌شود و به نظام اسلامی می‌رسد که ما تاکنون این دو مرحله را پشت سر گذاشته‌ایم و مرحله‌ای که اکنون در آن قرار داریم دولت اسلامی است که امیدواریم این مرحله هم به خوبی سپری شود و در نهایت برسیم به مراحل چهارم و پنجم که مرحله جامعه سازی و تمدن سازی است. اما آنچه در این مقطع زمانی برای ما حائز اهمیت است و باید آن را با دقت و وسواس دنبال کنیم،

برای تحقق این هدف به فکر جدید و نیروی حرکت جدید نیاز داریم و به همین دلیل بیانیه گام دوم انقلاب با جوانان سخن می‌گوید؛ چون قشر جوان است که می‌تواند فکر و حرکت جدید ایجاد کند. به علاوه، با توجه به مشکلات فعلی کشور برنامه ریزی و سیاست گذاری باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد و نباید در برنامه ریزی‌ها نگاه به مسائل کوچک روزمره محدود شود.

تمدن نوین اسلامی؛ تمدنی دست‌یافتنی

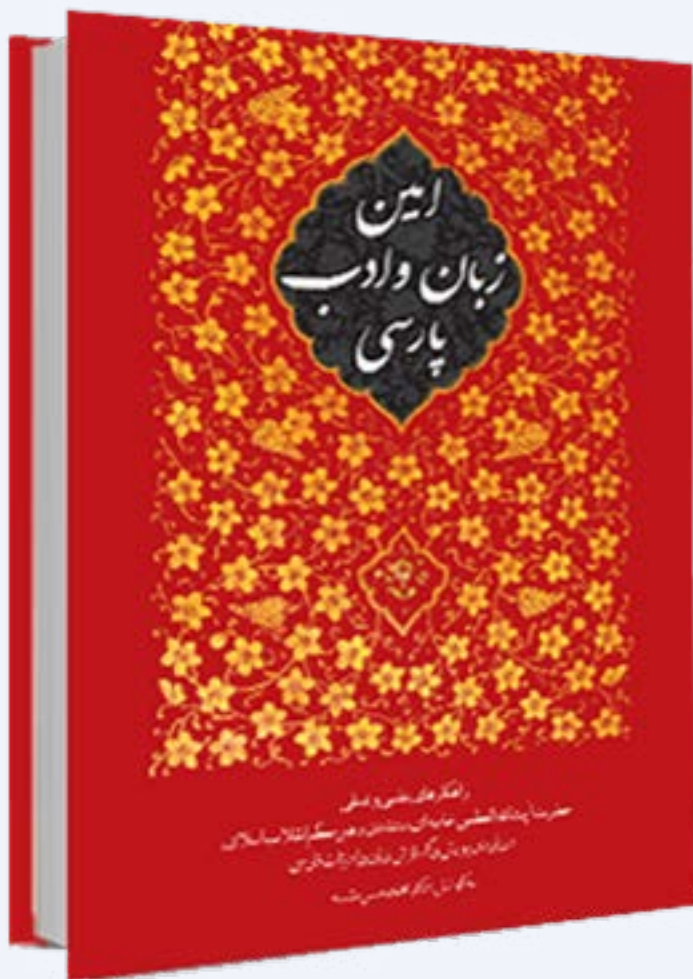
ممکن است کسی بگوید این تمدن جدید امروز در مقابل تمدن مغرب زمین چگونه می‌تواند خودنمایی کند؟ در پاسخ باید گفت ما این چهل سال شاهد داریم که این تمدن می‌تواند در جهان جای خودش را باز کند. عناصری چون حق خواهی، خدا خواهی، عدالت خواهی و... که در این مدنیت هست باعث می‌شود فطرت‌های بیدار بشر این نگاه و این پیام را کاملاً بتوانند دنبال کنند. کسی نباید فکر کند وقتی ما سخن از تمدن می‌گوییم این تمدن، یک امر آرمانی دست‌نیافتنی است. این بیانیه کاملاً ترسیم و مشخص می‌کند که تمدن اسلامی امری دست‌یافتنی است. نیازمند یک حرکت جهادی و یک عزم راسخ در دولت‌مردان به صورت عام یعنی همه‌ی کسانی که در حکومت مشغولند، هستیم و با این عزم راسخ رسیدن به آن قله‌های تمدنی کاملاً امکان‌پذیر و ان‌شاءالله دست‌یافتنی است.

امروز نیز این نجیب مظلوم، در میان بوران و کورانی از تگرگ‌های ریز و درشتی که واژه‌های انگلیسی و فرانسوی و روسی و آلمانی و ... بیگانگان از هرجا و از هر نژاد بر سرش فرو می‌ریزند و چنگ و دندانی که تعبیرها و جمله‌ها و شبه جمله‌های آنها بدو نشان می‌دهند و نیش و نشترهایی که حرف‌های اضافه و ضرب المثل‌های غریبه‌ها بر پیکرش وارد می‌آورند، دست از پایداری و رسالت خویش برنداشته و بدون اینکه کمر در زیر این همه بار و فشار خم کند، به نقش و کارکرد وحدت‌بخش خود ادامه می‌دهد؛ متأسفانه امروز سیل عظیمی از تهاجمات به زبان فارسی را نظاره‌گر هستیم که سعی در از بین بردن غنا و عظمت تاریخی این زبان شیرین دارند.

حکومت‌های استکبارگر جهانی بزرگی و اهمیت این زبان را همچون تیزی شمشیری بر گلوی خود احساس می‌کنند. فارسی زبان شعرای بزرگی چون مولانا و عزار و حافظ و ... است که علاوه بر حلاوت و زیبایی حامل فرهنگ عظیم ایران باستان و تاریخی شکوهمند و با قدمت و حکمتی ناب و دست‌نیافتنی است و این مسئله خاری است در چشم حکومت‌های تازه به دوران رسیده که سعی دارند زبان خویش را زبان بین‌المللی قرار دهند. این کتاب توجه شما جوانان مؤمن و انقلابی و دغدغه‌مندان را به اهمیت و جایگاه رفیع زبان فارسی، که عامل وحدت اقوام سرزمین مان است جلب می‌کند. لذا برای کسانی که نگران وضعیت زبان فارسی هستند پیشنهاد خوبیست که با مطالعه آن می‌توان به افق‌هایی که رهبر معظم روی زبان فارسی گشوده‌اند دست یافت. ما به عنوان یک ایرانی مسئولیم که آگاه باشیم؛ چشم خویش را بر تهاجمات دشمن باز کنیم؛ و در جهت ماندگاری و درخشش این زبان بکوشیم. دفاع از زبان و فرهنگ کشور عزیزمان ایران؛ هرگز ناسیونالیست بودن نیست بلکه یک امر شریف و به‌جا در عرصه جنگ نرم امروز است. باشد که به‌عنوان جوانان این خاک قدمی هرچند کوچک در این راه برداریم.

دقایقی با غذای روح

معرفی کتاب امین زبان و ادب پارسی

کتاب امین زبان و ادب فارسی، با توجه به دلواپسی‌ها و امیدبخشی‌های رهبر دانشور انقلاب اسلامی، حضرت آیت الله العظمی سید علی خامنه ای (مدظله)، در خصوص زبان فارسی پدید آمده است. ایشان در دیداری که در تاریخ ۱۳۹۲/۹/۱۹ با اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی داشته‌اند، نگرانی عمیق خویش را از وضعیت کنونی زبان فارسی با این جمله کوتاه و ژرف بیان کرده‌اند: «من خیلی نگران زبان فارسی‌ام؛ خیلی نگرانم ... من می‌بینم کار درستی در این زمینه انجام نمی‌گیرد و تهاجم به زبان زیاد است.» این کتاب، شامل دو مقدمه و هفت فصل در ارتباط با موضوع‌های زیر می‌باشد، که به کوشش محمدحسن مقیسه گردآوری و به زینت طبع آراسته شده است.

۱- فصل اول: زبان ملی و ادبیات

۲- فصل دوم: زبان و ادبیات فارسی در رهگذر تاریخ، سیاهراه گذشته، گذرگاه اکنون و افق پیش‌رو

۳- فصل سوم: بررسی حال و روز زبان فارسی از پنجره‌ی ویژگی‌ها و راهکارها، موانع، سستی‌ها و کوتاهی‌ها

۴- فصل چهارم: وظایف رسانه‌ها، سازمانها و شیفتگان در پاسداشت زبان و ادبیات فارسی

۵- فصل پنجم: آموزش و گسترش زبان و ادبیات فارسی در ایران و جهان

۶- فصل ششم: زبان فارسی و ویرایش

۷- فصل هفتم: دُرّواژه‌ها

از تولید تا مصرف خوراک فرهنگی بررسی وضعیت انتشار کتاب و گرانی کاغذ

سیرتا پیاز مغز کتاب

بررسی ساختار صنعت نشر کتاب نشان می‌دهد که این صنعت از کارکردها و فعالان گوناگون تشکیل شده است که به اختصار عبارتند از: ۱. فراهم‌آوری محتوا، ۲. ایجاد محتوا و ویراستاری، ۳. طراحی ظاهری کتاب، ۴. مدیریت چرخه تولید، ۵. چاپ و صحافی، ۶. بازاریابی، ۷. فروش، ۸. تکمیل، ۹. خدمات مشتریان و... در باب فعالان این حوزه نیز می‌توان به نویسنده، ناشر، ویراستار، صفحه‌آرا، مسئول تولید و چاپ، بازاریاب، کتابفروش (خریدار عمده) و غیر ذلک اشاره کرد.

بسته بندی سنتی یا مدرن

در مرحله چاپ و نشر کتاب، محصول تهیه شده در قالب‌های چاپی و الکترونیکی به مخاطبان عرضه می‌شود. این مرحله معمولاً با سرمایه‌گذاری ناشر و به وسیله چاپخانه انجام می‌شود. در مورد قالب‌های الکترونیکی نیز می‌توان گفت که محصول نهایی در این نوع انتشار روی رسانه‌های الکترونیک مانند دیسک‌های نوری یا پایگاه‌های اطلاعاتی منتشر می‌شوند. از جمله مراکز عمده پخش نیز کتابفروشی‌ها، فروشگاه‌های اینترنتی، نمایشگاه‌ها، و وب‌گاه‌های ناشران هستند.

این روزها، صنعت نشر و توزیع کتاب با ظهور فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطاتی گوناگون متحول و مراکز پخش‌ی چون کتابفروشی‌ها نیز با تغییرات زیادی رو به رو شده‌اند؛ بر طبق گزارش مربوط به صنعت کتاب در ایالات متحده (۲۰۱۵) در حدود ۲۷ درصد بازار کتاب متعلق به کتاب‌های الکترونیکی است. گفتنی است در ایران، کتابفروشی‌ها نقش قابل‌توجهی در زنجیره تأمین کتاب دارند.

کتابفروشی تعطیل است!

اما بد نیست بدانیم وضعیت نابسامان کتابفروشی‌ها به گونه‌ای است که روزنامه اعتماد (۱۳۹۴) در مقاله‌ای کوتاه به بررسی وضعیت کتابفروشی‌های ایران پرداخته و در آن از زبان رئیس مرکز اسناد و کتابخانه ملی ایران بیان می‌دارد: «امروزه وضعیت کتابفروشی‌ها خوب نیست... در تهران کمتر از هزار کتابفروشی داریم، صدها کتابفروشی تعطیل و به اینترنت‌فروشی تبدیل شده‌است.»

چاله چوله‌های فرهنگی

کاهش سرانه کتابخوانی و عادت‌نکردن به مطالعه در کشور به همراه نظام آموزشی که فاقد انگیزه لازم برای جذب دانش‌آموزان و دانشجویان به سمت فرهنگ کتابخوانی و انس‌گیری با کتاب است مزید بر علت چالش‌های ناشران و کتابفروشان هستند. در ایران تعداد ناشران بیش از کتابفروشی‌هاست اما در کشورهای که صنعت نشر در آنها رونق دارد؛ تعداد کتابفروشی‌ها بسیار بیشتر از ناشران است. آمار ارائه شده در زمینه کتابفروشی‌های کشور در سال ۱۳۵۷ نشان می‌دهد که تعداد کل کتابفروشی‌ها در آن سال برابر با ۲۵۸۵ بوده‌است و مقایسه این آمار با آمار سال ۱۳۹۴ نشان می‌دهد که طی دوره ۱۹ ساله در کشور تعداد کتابفروشی‌ها ۷۱۵ مورد افزایش داشته است. بدیهی است به تناسب افزایش جمعیت در سال‌های اخیر و رشد محصلان و درس‌خواندگان این میزان رشد در شهرهای سراسر کشور قابل قبول نیست! چه بسا درصد عمده‌ای از این کتابفروشی‌ها به دلایل مختلفی بسته شدند یا تغییر ماهیت دادند. (مانند کافه کتاب) ضمناً در برخی از آنها، فروش لوازم التحریر و اسباب‌بازی‌های کودکانه نیز بر بخش کتابخوانی آنها غلبه دارد که مشخصاً جنبه اقتصادی ماجراست.

کمبود خون در رگ‌های کتاب

کتاب یک محصول فرهنگی - اقتصادی است که همیشه قیمت آن برای ناشر و نیز خریدار آن مسئله بوده است. در این راستا عوامل متعددی نقش دارند اما شاید مهم‌ترین آنها تورم موجود بر قیمت کاغذ باشد. کاغذ به تناسب انواعی که برای کتب مختلف به کار می‌رود قیمت‌های گوناگونی دارد ولی به‌طور کل به عنوان خمیر مایه یک کتاب سهم زیادی در صعود یا نزول قیمت‌گذاری آن می‌تواند داشته باشد. فارغ از محتوایی که کتاب به مخاطب عرضه می‌کند، ارزش و قیمت آن در بازار

فروش، گله‌مندی بسیاری از ناشران و کسب‌وکارهای صنعت چاپ و تجارت آن را برانگیخته است. طبیعتاً زمانی که محتوا فراهم شود اما بابت تأمین کاغذ آن قیمت گزافی پرداخت شود؛ قیمت خود اثر نیز به فراخور گرانی کاغذ آن افزایش می‌یابد و در نتیجه مخاطبان آن نیز رغبت و میلی به خرید کتاب پیدا نمی‌کنند و قشر متوسط و کم درآمد جامعه هم از موهبت خواندن یک کتاب هم محروم می‌شوند.

متولیان حوزه کتاب به گوش باشند!

در روزگاری که بیماری کرونا سیطره جهانی پیدا کرده است، برقراری ارتباط‌های اینترنتی با متقاضیان فرهنگی برای ناشران و نویسندگان کتاب فرصت خوبی فراهم کرده است تا با استفاده از بسترهای مجازی، گوی رقابت را از هم‌کیشان خویش برابند. با این حال عدم رسیدگی به احوال ناخوش نشر و توزیع آثار فرهنگی خصوصاً کتاب، روند رو به رشد قیمت آنها و تعلق نگرفتن ارزش دولتی و... که دخیل در این اوضاع فرهنگی هستند، انتقاد جدی به دولتیان و رؤسای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی وارد می‌کند. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان قافله سالار فرهنگ در جامعه و تزریق خوراک فرهنگی به بدنه جامعه اسلامی باید با درپیش گرفتن سیاست‌های تشویقی برای ناشران؛ از جمله ارزش دولتی ارزانتر برای قیمت کاغذ، جلوگیری از واردات بی‌رویه و صادراتی که موجب کمبود کاغذ ایرانی در کشور می‌شود، حمایت از کتابفروشی‌های نوپا و ناشران جوان داخلی، برنامه ریزی برای افق فرهنگی توزیع کتاب در چشم اندازی چندساله، نظارت بر محتوای منتشرشده نویسندگان، جلوگیری از بسته‌شدن مراکز فرهنگی توزیع کتاب به دلیل نداشتن بودجه کافی و حمایت از کسب‌وکارهای خرده پا در این حوزه که دغدغه فرهنگی دارند، در بهبود فرهنگ کتاب و کتابخوانی نقش خود را به خوبی ایفا کند که بارها این مهم (ترویج فرهنگ کتابخوانی) مورد تأکید مقام معظم رهبری قرار گرفته است.

لقمه فارسی

جایگزینی برای کلمات بیگانه

در این قسمت از نشریه قرار بر این بود که با معادل فارسی واژه‌های غیر فارسی که متأسفانه در گفت و گوهای روزمره ما در حال افزایش است، آشنا شویم. این بار به سراغ معادل‌سازی سه واژه انگلیسی آمدیم که در میان عموم مردم خیلی پرکاربرد است. امید است با گفتن این واژه‌های زیبا، زبان مادری خود را پاس بداریم.

۲_ تکنولوژی (فن آوری، فن شناسی، دانش فنی، صنعت، صنعتی)

۱۴ بهمن روز ملی * **تکنولوژی** * است. ❌

۱۴ بهمن روز ملی * **فن آوری** * است. ✅

۱_ فاز (گام، بخش، دوره، مرحله)

طرح نهضت ملی مسکن به * **فاز** * جدید وارد شد. ❌

طرح نهضت ملی مسکن به * **مرحله** * جدید وارد شد. ✅

۳_ دانلود (دریافت، بارگیری، پیاده سازی، آماده سازی کردن، گرفتن)

جهت * **دانلود** * توصیه‌های رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه‌ای (مدظله العالی) درباره استفاده از فرصت ماه رجب، به نشانی KHAMENEI.IR مراجعه فرمایید. ❌

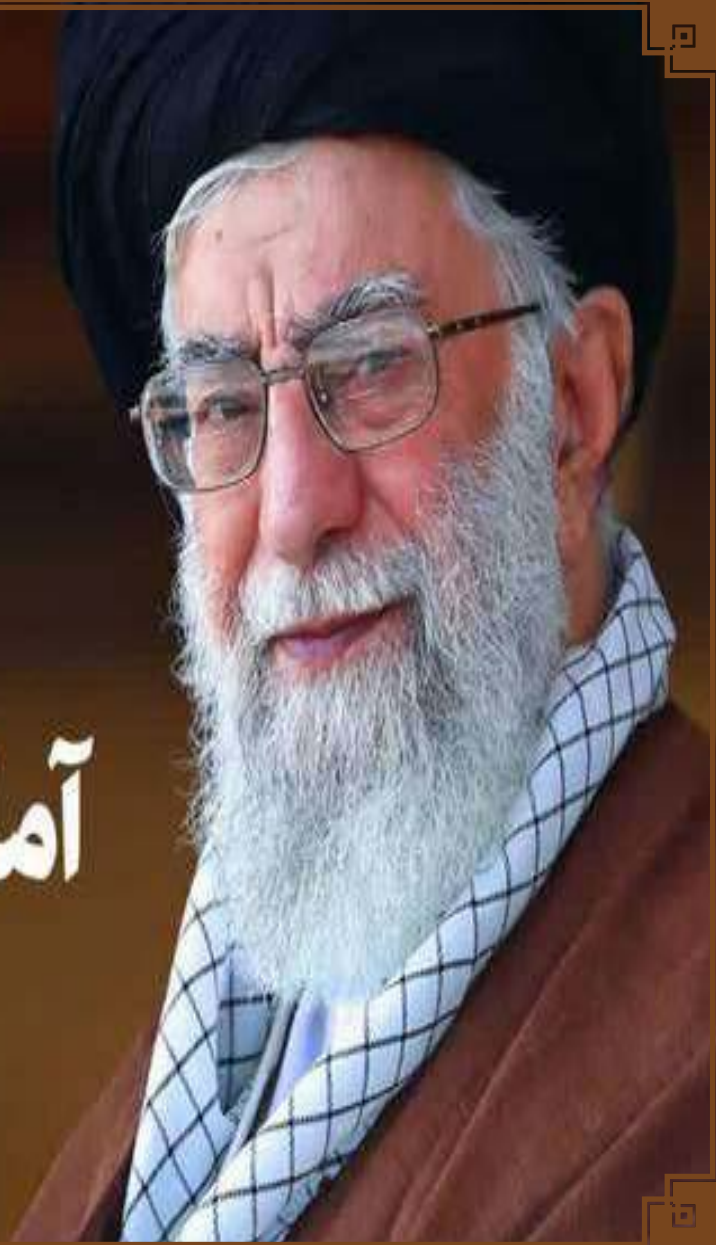
جهت * **بارگیری** * توصیه‌های رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه‌ای (مدظله العالی) درباره استفاده از فرصت ماه رجب، به نشانی KHAMENEI.IR مراجعه فرمایید. ✅

بخشی از بیانیه رهبرانقلاب
به مناسبت چهل سالگی
پیروزی انقلاب اسلامی ایران

آمادگی برای ظهور و تمدن سازی

آرمان بزرگ انقلاب اسلامی است

عزیزان! نادانسته‌ها را جز با تجربه‌ی خود یا گوش سپردن به تجربه‌ی دیگران نمیتوان دانست. بسیاری از آنچه را ما دیده و آزموده‌ایم، نسل شما هنوز نیازموده و ندیده است. ما دیده‌ایم و شما خواهید دید. دهه‌های آینده دهه‌های شما است و شما باید کار آزموده و پُرانگیزه از انقلاب خود حراست کنید و آن را هرچه بیشتر به آرمان بزرگش که ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنافداه) است، نزدیک کنید. برای برداشتن گامهای استوار در آینده، باید گذشته را درست شناخت و از تجربه‌ها درس گرفت؛ اگر از این راهبرد غفلت شود، دروغها به جای حقیقت خواهند نشست و آینده مورد تهدیدهای ناشناخته قرار خواهد گرفت.

«بیانیه گام دوم انقلاب»

 @mostaghelatu